
Kotitalousopetus kotitalouksien omatoimisuuden edistäjänä

Anneli Rantamäki
Kotitalousopettajien liitto

kotitalousopettajien liitto
hushållslärarnas förbund ry

Kotitalousopettajien liitto

- perustettu vuonna 1918
- pedagoginen opettajajärjestö
- eri tehtävissä toimivien kotitalousopettajien yhteinen verkosto

kotitalousopettajien liitto
hushållslärarnas förbund ry

Liiton tehtävänä on

- vaikuttaa kotitalousalan ja kotitalousopetuksen kehittymiseen
- vaikuttaa valtakunnallisesti koulutuspolitiikkaan
- vaikuttaa kotitalousalan arvostukseen yhteiskunnassa
- luoda mahdollisuuksia kotitalousopettajille oman osaamisen kehittämiseen

kotitalousopettajien liitto
hushållslärarnas förbund ry

- tiedottaa jäsenistölleen ajankohtaisista kotitalousopetusta ja -alaa koskevista asioista
- järjestää jäsenistölleen koulutustoimintaa
- tekee yhteistyötä useiden eri tahojen kanssa

Eduskunnan kotitalouden tukirengas

- on vuonna 1993 perustettu parlamentaarisesti valittu yhteistyöryhmä
- tehtävänä on
 - pitää yllä aktiivista keskustelua kotitalouksien kannalta keskeisistä asioista, joista **yksi tärkeimmistä** on lasten ja nuorten perustaitojen vahvistaminen koulutuksen keinoin. Tukirenkaassa mukana olevien kansanedustajien toivotaan tuovan esille kotitalouksien näkökulmaa päätöksenteossa eri valiokunnissa.
- suora vaikutuskanava päätöksentekoon!

kotitalousopettajien liitto
hushållslärarnas förbund ry

Kotitalous-lehti

- on kotitalous-, ravitsemus- ja kuluttaja-alan **ammattilehti**
- julkaistu vuodesta 1937 alkaen
- ilmestyy 4 krt/vuosi

kotitalousopettajien liitto
hushållslärarnas förbund ry

Ennen oli paremmin...

- ❑ ennen arvostettiin itse tehtyä arkiruokaa, joka oli hyvää ja ravitsevaa
- ❑ lapset oppivat tunnistamaan ruoka-aineita, saivat veitsen käteen ja opettelivat pilkkomaan aikuisen ohjauksessa kasviksia jne.
- ❑ kodeissa kunnioitettiin ruokailuhetkiä perheen yhteisenä aikana, jolloin lasten kanssa oli aikaa keskustella päivän tapahtumista ja koulupäivän kuulumisista

Entä nykyisin?

- ❑ nykyisin aika on kortilla
- ❑ keskustellaan lasten ja nuorten kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista, uusavuttomuudesta ja nuorison kyvyttömyydestä selvitä arkipäivän perusaskareista.
- ❑ monet käytännön taidot ovat vähentyneet ja eriarvoisuuden lisääntymisen myötä tukea tarvitaan entistä enemmän

Arki haltuun

- kotitalousopetusta annetaan nykyisen opetussuunnitelman mukaan kaikille yhteisenä opetuksena 3 tuntia vuosiluokalla 7.
- kotitaloutta voidaan opettaa vuosiluokilla 1-6 kaikille yhteisenä opetuksena, jos paikallisesti on näin määrätty.

- ❑ kotitaloutta voi valita valinnaisaineeksi vuosiluokille 8.-9. yleisimmin kaksi vuosiviikkotuntia.
- ❑ keruskoululainen saa kotitalousopetusta kaikille yhteisenä ainoastaan 1,4% koko perusopetuksen aikana (1-9 lk.)
- ❑ kaikille yhteinen kotitalousopetus ei riitä ottaen huomioon yhteiskunnallinen kehitys ja kotien muuttuneet tarpeet.

- kotitalousopetuksessa ei voi opettaa kaikkea, mutta meillä on mahdollisuus toimia tietoja soveltavana oppiaineena, joka sopii kaikenlaisille nuorille.
- jokaisella on mahdollisuus opetella tietoja ja taitoja, joita omassa elämässään tarvitsee oman hyvinvointinsa parantamiseksi

- kotitalousopetus vahvistaa arjenhallinnan taitoja.
- yhdessä valmistettu ja syöty ateria sekä työn ja levon rytmittäminen ovat käytännön toimenpiteitä, joilla on ihmisen hyvinvoinnille merkittävä vaikutus.
- sujuva arki lisää kyvykkyyden, itsemääräämisen sekä turvallisuuden tunnetta ja vapauttaa samalla voimavaroja elämänhallintaan ja itsensä kehittämiseen.

Kotitalousopetuksen tehtävä

Opetussuunnitelma 2014

- kehittää kodin arjen hallinnan sekä kestävän ja hyvinvointia edistävän elämäntavan edellyttämiä tietoja, taitoja, asenteita ja toimintavalmiuksia.
- edistää kädentaitoja ja luovuutta sekä kykyä tehdä valintoja ja toimia kodin arjessa kestävästi.

- ❑ luodaan perustaa oppilaiden kotitaloudelliselle osaamiselle, mikä merkitsee taitoa toimia eri ympäristöissä ja toteuttaa kotitalouden tehtäviä
- ❑ luodaan perusta kestäväään asumiseen, ruokaosaamiseen ja kuluttajuuteen
- ❑ kasvatetaan toiminnallisuuteen ja yritteliäisyyteen sekä vastuullisuuteen ja taloudellisuuteen
- ❑ oppilaiden itsenäisyys ja vastuu
- ❑ tiedon ja taidon soveltaminen

Kotitalousopetuksen tavoitteet

- Käytännön toimintataidot
- Yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot
- Tiedonhankintataidot

kotitalousopettajien liitto
hushållslärarnas förbund ry

Kotitalousopetuksen sisällöt

- Ruokaosaaminen ja ruokakulttuuri
- Asuminen ja yhdessä eläminen
- Kuluttaja ja talousosaaminen

Kotitalousopetuksen tavoitteena

- Kasvattaa nuorista vastuuntuntoisia, yritteliäitä, ajattelevia, luovia ja ongelman ratkaisutaitoisia aikuisia

